

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Czarnecka /spr./

Sędziowie: SSO Małgorzata Wiśniewska

SSO Małgorzata Radomska-Stęplewska

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika J. G.

przy uczestnictwie wierzyciela (...)w W.

na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.T. C.w sprawie Km (...)

na skutek zażalenia dłużnika

na pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Szamotułach VII Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Obornikach z dnia 22 maja 2013 r.

sygn. akt: VII Co 201/13

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie w zakresie punktu 2 i 3 oraz w tej części przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Szamotułach VII Zamiejscowemu Wydziałowi Cywilnemu z siedzibą w Obornikach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

/-/ M. Wiśniewska/-/ SSO A. Czarnecka/-/ SSO M. Radomska - Stęplewska

UZASADNIENIE

Dłużnik J. G. wniósł skargę na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.T. C.w sprawie Km (...)– postanowienie z dnia 28 grudnia 2012 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, wydane na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. i obciążające dłużnika kosztami tego postępowania.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2013 r. w Szamotułach VII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Obornikach umorzył postępowanie skargowe w zakresie nakazania Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w S. zwrotu pobranej części świadczenia dłużnika za miesiąc grudzień 2012r. (pkt 1), w pozostałym zakresie skargę oddalił (pkt 2) i przyznał pełnomocnikowi z urzędu adw. A. H. wynagrodzenie w wysokości 73,80 zł (w tym 23% VAT), przy czym kwotę tę polecił wypłacić ze środków Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Szamotułach (pkt 3).

W uzasadnieniu wydanego postanowienia Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S.T. C. uwzględnił skargę dłużnika w zakresie zwrotu części pobranego świadczenia rentownego

za grudzień 2012r., w konsekwencji w tym zakresie orzekanie należało uznać za zbędne, a postępowanie podlegało umorzeniu w oparciu o art. 355 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W pozostałej części Sąd Rejonowy oddalił skargę. Sąd Rejonowy ustalił, że wierzyciel pismem z dnia 06 listopada 2012r. doręczonym faktycznie komornikowi w dniu 13 listopada 2012r. wniósł o umorzenie postępowania w związku z utratą mocy tytułu wykonawczego. Następnie pismem z dnia 12 listopada 2012r. doręczonym komornikowi w dniu 14 listopada 2012r. J. G. wniósł o wstrzymanie potrąceń z jego renty w związku z utratą mocy nakazu zapłaty. W konsekwencji powyższego w pierwszej kolejności należało rozpatrzyć wniosek wcześniejszy, co też komornik uczynił i na podstawie art. 825 pkt 1 kpc wydał postanowienie w dniu 28 grudnia 2012r. umarzające postępowania w sprawie i ustalił koszty postępowania egzekucyjnego obciążając nimi dłużnika. Ponadto Sąd Rejonowy zauważył, że w przedmiotowej sprawie dłużnik nie przedłożył stosowanego wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o art. 825 pkt 2 k.p.c., a jedynie złożył wniosek o wstrzymanie dalszej egzekucji. Sąd Rejonowy przywołał poglądy doktryny, wskazujące, że prawomocne orzeczenie o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności nie powoduje automatycznie umorzenia egzekucji prowadzonej na podstawie tego tytułu. Do umorzenia konieczny jest wniosek dłużnika z załączeniem przedmiotowego orzeczenia lub wniosek wierzyciela.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł dłużnik, zaskarżając je w części, tj. w pkt 2, i wnosząc o jego zmianę w tej części poprzez uchylene w całości postanowienia Komornika Sądowego z dnia 28 grudnia 2012 r. oraz nakazanie wydania Komornikowi postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c. i odstąpienia od pobrania opłaty od pozostałej do wyegzekwowania należności ewentualnie o uchylene zaskarżonego postanowienia w pkt 2 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a ponadto o zwrot kosztów postępowania skarżącemu oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnikowi skarżącemu w postępowaniu zażaleniowym jako ustanowionemu z urzędu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, wydane na posiedzeniu niejawnym, zostało oparte wyłącznie na oświadczeniu komornika, którego prawdziwości Sąd nawet nie miał możliwości zweryfikowania. Sąd wydając powyższe rozstrzygnięcie uniemożliwił także skarżącemu weryfikację daty wpływu pisma wierzyciela z wnioskiem o umorzenie postępowania, uniemożliwiając mu w ten sposób zbadanie legalności działań Komornika. Skarżący dąży do uchylene ww. czynności egzekucyjnych jako czynności wadliwych. Dalej, zdaniem skarżącego, Sąd Rejonowy wydając przedmiotowe rozstrzygnięcie naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów. Jednocześnie skarżący podkreślił, iż nieprawomocnym postanowieniem z dnia 10.07.2013 r. Sąd Rejonowy w Szamotułach VII Wydział Cywilny z/s w Obornikach, sygn. akt VII C (...), oddalił pozew o zapłatę wniesiony przez (...)p-ko dłużnikowi J. G.w wyniku złożonego przez dłużnika sprzeciwu i wniosku o uchylene klauzuli wykonalności, który wcześniej stał się podstawą wszczęcia przedmiotowej egzekucji. Zatem, w ocenie dłużnika, podstawą wszczęcia egzekucji nie był tytuł wykonawczy, a jedynie tytuł egzekucyjny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zażalenie okazało się zasadne.

Analiza akt egzekucyjnych prowadzi do wniosku, że zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, iż w dniu 13 listopada 2012r., do Komornika Sądowego wpłynął wniosek wierzyciela z 6 listopada 2012r. o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Zatem bez względu na to, czy wniosek dłużnika z 12 listopada 2012r., który wpłynął 14 listopada 2012r. „o wstrzymanie potrąceń z mojej renty” należy traktować jako wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, czy też nie miał on takiego charakteru, rozpoznaniu podlegał jako wcześniejszy wniosek wierzyciela. Nadto, wprawdzie nie powinno mieć miejsca umieszczanie poprawek na tekście orzeczenia, ale nie miało to ostatecznie żadnego znaczenia dla trafności postanowienia, skoro, jak wskazano, wniosek wierzyciela faktycznie wpłynął do Komornika 13 listopada 2012r.

W dacie wydania zaskarżonego postanowienia Komornika z 28 grudnia 2012r. obowiązywał art. 825 k.p.c. w brzmieniu przed nowelizacją ustawy z dnia 10 maja 2012r., która weszła w życie z dniem 7 lipca 2013r., zmieniającą

brzmienie pkt. 2 art. 825 oraz art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji przed nowelizacją ustawy z 8 listopada 2013r., która weszła w życie z dniem 26 grudnia 2013r., wprowadzając pkt. 2a.

Wobec tego, zgodnie z przyjętym poglądem w orzecznictwie Sądu Najwyższego, art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji miał zastosowanie w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela w sytuacji, gdy będący podstawą egzekucji nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym utracił moc po wszczęciu egzekucji (por. uchwała S.N. z 8 marca 2013r. III CZP 109/12). Sąd Najwyższy zwrócił jednak uwagę, że rozważenia wówczas wymaga ust. 4 art. 49 ustawy, wskazujący na konieczność obciążenia wierzyciela kosztami niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Wprawdzie Sąd Najwyższy nakazał ostrożność w tym wypadku, ale należy także mieć na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego 26 czerwca 2012r. (P 13/11), zgodnie z którym art. 49 ust. 2 zd. 1 cyt. ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP przez to, że w każdym wypadku umorzenia na podstawie art. 823 k.p.c. zawieszono wcześniej postępowania egzekucyjnego przewiduje pobieranie od dłużnika opłaty stosunkowej w wysokości nie niższej, niż 1/10 wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Trybunał Konstytucyjny nie opowiedział się generalnie o braku podstaw do pobierania przez komornika opłaty egzekucyjnej od dłużnika w każdym przypadku umorzenia postępowania na podstawie art. 823 k.p.c., lecz uznał za konieczne dokonywanie oceny przyczyny, która spowodowała umorzenie postępowania, w celu ustalenia podstawy do pobrania opłaty od dłużnika i określenia jej wysokości. Trybunał wprawdzie rozważał umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c., ale orzekał w zakresie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, a ten przepis dotyczy także umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela.

W konsekwencji, w ocenie Sądu Okręgowego, w nin. postępowaniu Sąd orzekający powinien dokonać oceny rzeczywistej przyczyny, która spowodowała umorzenie postępowania egzekucyjnego, w celu ustalenia podstawy do pobrania opłaty od dłużnika i określenia jej wysokości, czego Sąd Rejonowy nie uczynił. Nadto, umknęło uwadze Sądu I instancji, że dłużnik składając skargę, złożył także wniosek w trybie art. 49 ust. 7 cyt. ustawy o obniżeniu wysokości opłat (k. 3, 38), który nie został rozpoznany.

Zatem Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy i w tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak sentencji.

W postępowaniu ponownym Sąd Rejonowy najpierw oceni, w oparciu o akta sprawy o zapłatę i egzekucyjnej, przy uwzględnieniu powyższych zaleceń, zasadność obciążenia dłużnika kosztami egzekucyjnymi, a następnie, stosownie do okoliczności oceni wniosek o obniżenie wysokości opłaty.

/-/ M. Wiśniewska/-/ SSO A. Czarnecka/-/ SSO M. Radomska - Stęplewska